

Withdrawn

**This publication has been
withdrawn.**

This publication is no longer current and is not being updated. It is published here for reference only.

Beth mae PIP yn ei olygu i awdurdodau lleol

Eglurhad byr o sut mae Taliad Annibyniaeth Personol (PIP) yn effeithio awdurdodau lleol. Gweler gov.uk/dwp/pip-toolkit am y fersiwn diweddaraf ac am wybodaeth arall i addasu eich canllawiau a chyfathrebiadau. Diweddarwyd y fersiwn hwn yn Rhagfyr 2018.

Rhannu data

O'r 10 Mehefin 2013 mae'r Rhaglen Rhannu Data Awdurdod Lleol (LADS) wedi gweithredu Trosglwyddo Awtomatig i Systemau Awdurdod Lleol (ATLAS) ar gyfer data PIP. Fel gyda'r hysbysiad DLA ATLAS bydd yr un PIP yn hysbysu'n uniongyrchol i systemau budd-dal awdurdod lleol. Mae rhagor o fanylion am newidiadau ATLAS ar gael trwy gyfrwng [Huddle LA Data Share workspace](#) (dylech [gysylltu â LA-ST](#) i gofrestru a chael mynediad) - lawr lwythwch y pecyn Ymwybyddiaeth ATLAS.

Sut mae budd-daliadau a gwasanaethau eraill yn cael eu heffeithio?

Mae cael DLA yn ddiffiniad cyffredin derbyniol ac eang o anabledd a ddefnyddir gan fudd-daliadau a chynlluniau eraill fel ffordd i adnabod pobl sydd angen cymorth ychwanegol. Mae'r Llywodraeth yn cydnabod bod y trefniadau hyn yn bwysig i bobl anabl, eu gofalwyr ac wrth reoli gwasanaethau o fewn adrannau eraill y llywodraeth.

Mae'r Llywodraeth wedi ymrwmo y bydd PIP, fel yr hyn sy'n disodli DLA, yn parhau i fod yn brif ffordd o gael ('pasbort' i) fudd-daliadau a gwasanaethau anabledd eraill ar draws DWP ac adrannau eraill y llywodraeth lle bo hynny'n bosib.

Bydd hawlwr yn derbyn llythyr dyfarnu PIP fel prawf o'u hawl a all arwain at hawl i rai budd-daliadau a chynlluniau eraill.

Mae DWP yn defnyddio hysbysiadau ATLAS i anfon data dyfarniad y cwsmer PIP yn uniongyrchol i Awdurdodau Lleol i alluogi dyfarniadau cyflym a chywir o Fudd-dal Tai neu Ostyngiadau Treth Cyngor Lleol (neu'r ddau).

Mewn rhai achosion, mae DWP yn rhannu gwybodaeth am ddyfarniadau PIP o fewn yr adran a chydag adrannau eraill y llywodraeth i alluogi hawlwr i gael mynediad i gymorth perthnasol arall.

Nid oes unrhyw newidiadau i'r trefniadau pasbort ar gyfer pobl sy'n parhau i fod yn cael DLA. Mae'r holl drefniadau wedi'u rhestru yn y [llyfryn PIP](#).

Sut mae trefniadau pasbort yn gweithio?

Mae bron pob trefniant pasbort o dan DLA yn parhau o dan PIP.

Yn y rhan fwyaf o achosion, mae pasbort yn DLA wedi cael eu cynnal yn PIP fel y dangosir isod. Er enghraifft os oedd cael y gyfradd ganol neu uchaf o'r elfen ofal o DLA yn gweithredu fel y pasbort i fudd-dal penodol o dan DLA, byddai'r cael unrhyw elfen bywyd bob dydd yn basbort cyfatebol o dan PIP.

Bathodynau Glas

Fel gyda DLA, gall cael PIP ddarparu ffordd o gael help arall, megis Bathodynau Glas neu docynnau teithio consesiynol heb asesiad pellach.

Mae'r Adran Drafnidiaeth (DfT) a Llywodraethau Cymru a'r Alban wedi ymgymryd ag ymgynghoriadau ar gyfer rhai o'r cynlluniau hyn:

- Yn Lloegr, ymgynghorodd y DfT ar y Bathodyn Glas rhwng mis Gorffennaf a mis Hydref 2012. Ar 25 Ionawr cyhoeddodd gysylltiad mewn cyfraith rhwng hawl awtomatig i Fathodyn Glas a sgôr o wyth pwynt neu fwy ar y gweithgaredd 'Symud o Gwmpas'. Gelwir hyn yn gategori 'heb asesiad pellach'. Mae rhagor o wybodaeth ar gael ar wefan [Blue Badge Scheme England](#).
- Ymgynghorodd Llywodraeth Cymru ar y newidiadau i'r Bathodyn Glas a PIP o fis Awst i fis Hydref 2012. Ar 12 Rhagfyr cyhoeddwyd y byddent yn sefydlu cyswllt mewn cyfraith rhwng hawl awtomatig i Fathodyn Glas a sgôr o wyth pwynt neu fwy ar y gweithgaredd 'Symud o Gwmpas', neu 12 pwynt ar y gweithgaredd 'Cynllunio a dilyn taith'. Mae rhagor o wybodaeth ar gael ar wefan [cynllun Bathodyn Glas Cymru](#).
- Ymgynghorodd Llywodraeth Yr Alban o fis Mehefin i fis Medi 2012 ar newidiadau i fudd-daliadau pasbort yr Alban o ganlyniad i gyflwyno Credyd Cynhwysol a PIP, yn cynnwys y Bathodyn Glas. Ar 25 Chwefror 2013 maent wedi gosod rheolaethau i sefydlu'r un cyswllt a Llywodraeth Cymru. Mae rhagor o wybodaeth ar gael ar wefan [Blue Badge Scheme Scotland](#).

Beth mae PIP yn ei olygu i awdurdodau lleol

Gall awdurdodau lleol hefyd gyhoeddi'r Bathodyn Glas, yn amodol ar ganllawiau anstatudol ac asesiad pellach. Gelwir hyn yn gategori 'gydag asesiad pellach'.

Teithio consesiynol

Yn Lloegr, lle mae teithio consesiynol yn amodol ar ganllawiau anstatudol, mae'r Adran Drafnidiaeth wedi cyhoeddi y bydd yn cynghori y gall ymgeiswyr gael eu hystyried yn gymwys i gael tocyn teithio consesiynol heb asesiad pellach os ydynt yn sgorio wyth neu fwy o bwyntiau ar naill ai gweithgaredd 'Symud o gwmpas' neu weithgaredd 'Cyfathrebu ar lafar'. Yn yr Alban bydd unrhyw dderbynydd o PIP yn cael hawl i gael tocyn bws person anabl heb asesiad pellach. Yng Nghymru, gall hawlwr sy'n sgorio wyth neu fwy o bwyntiau ar y disgrifydd Symudedd 'Symud o gwmpas' gael eu hystyried yn gymwys i gael tocyn teithio consesiynol heb asesiad pellach.

Treth Cyngor

Mae'r Mesur Cyllid Llywodraeth Leol a gyflwynwyd ar 19 Rhagfyr 2011 yn paratoi'r ffordd ar gyfer gweithredu cynlluniau cymorth lleol Treth Cyngor yn Lloegr o fis Ebrill 2013.

Mae'r Adran Cymunedau a Llywodraeth Leol (DCLG), Llywodraeth yr Alban a Llywodraeth Cymru wedi gwneud rheoliadau ar wahân ond tebyg ar gynlluniau gostwng treth cyngor.

Ar gyfer hawlwr o oedran pensiwn a hawlwr o oedran gweithio yng Nghymru a Lloegr lle mae awdurdodau lleol yn defnyddio'r cynllun diodyn, mae awdurdodau lleol yn cynnig gostyngiadau sy'n cyfateb â'r cynlluniau Gostyngiad Treth Cyngor Lleol presennol, gan gynnwys dyfarniadau sy'n gysylltiedig â chael DLA a PIP. Yn yr Alban bydd yr holl hawlwr yn cael gostyngiadau sy'n cyfateb â'r cynlluniau Gostyngiad Treth Cyngor Lleol presennol. Ar gyfer hawlwr o oedran gweithio yng Nghymru a Lloegr, mae awdurdodau lleol yn rhydd i osod gostyngiadau treth cyngor sydd ddim yn gysylltiedig â DLA neu PIP.

Mae anwybyddiadau disgownt treth cyngor yn berthnasol i bobl â nam difrifol ar y meddwl. Yng Nghymru, Lloegr a'r Alban, mae cael yr elfen Bywyd Bob Dydd o PIP ar unrhyw gyfradd yn ffurfio rhan o'r cymhwyster ar gyfer yr anwybyddiad.

Mae gofalwr sy'n darparu gofal byw i mewn yn cael ei ddiystyru at ddibenion treth cyngor yn Lloegr os yw'r person sy'n derbyn gofal yn cael yr elfen bywyd bob dydd o PIP ar unrhyw gyfradd, yn amodol ar feini prawf cymhwyso eraill. Yn yr Alban, mae'n rhaid i'r person sy'n derbyn gofal fod yn cael y gyfradd uwch o'r elfen bywyd bob dydd o PIP er mwyn i'r gofalwr gael ei ddiystyru. Yng Nghymru, os yw'r person sy'n derbyn gofal yn cael yr elfen bywyd bob

Beth mae PIP yn ei olygu i awdurdodau lleol

dydd o PIP ar unrhyw gyfradd, gall y gofalwr gael ei ddiystyru at ddibenion treth cyngor.

Eithrio o'r cap ar fudd-daliadau

Fel gyda DLA a Lwfans Gweini (AA), mae cartrefi yn cael ei heithrio o'r cap ar fudd-daliadau (<https://www.gov.uk/cap-ar-fudd-daliadau>) lle mae gan hawlydd (o unrhyw fudd-daliadau sy'n destun i'r cap), partner neu berson ifanc sy'n gymwys, hawl i PIP.

Mae person ifanc sy'n gymwys yn rhywun y mae'r hawlydd neu bartner yn derbyn budd-dal plant [oherwydd eu bod mewn addysg lawn-amser nad yw'n addysg uwch yn yr ysgol neu'r coleg, neu'n ddechrau cwrs hyfforddiant 'cymeradwy'].

Nid yw oedolion nad ydynt yn ddibynnol sy'n cael PIP sy'n byw yn y cartref yn eithrio'r cartref oddi wrth y cap ar fudd-daliadau. Maent yn cael eu hystyried yn gartref eu hunain.

Budd-dal Tai

Mae unrhyw elfen neu gyfradd o PIP yn golygu bydd gan hawlwr hawl i gael y premiwm anabledd. Mae'r gyfradd safonol neu uwch o'r elfen bywyd bob dydd yn rhoi hawl i hawlwr cael premiwm anabledd difrifol. Mae'r gyfradd uwch o'r elfen bywyd bob dydd yn rhoi hawl i gael y premiwm anabledd uwch.

Taliad Annibyniaeth y Lluoedd Arfog (AFIP)

Mae'r Weinyddiaeth Amddiffyn (MoD) wedi cyflwyno Taliad Annibyniaeth y Lluoedd Arfog (AFIP), budd-dal newydd a fydd yn darparu cymorth ariannol i aelodau a chyn aelodau'r Lluoedd arfog sydd wedi'i hanafu.

Bydd y budd-dal yn symleiddio'r cymorth ariannol ar gyfer aelodau o'r Lluoedd Arfog sydd wedi cael eu hanafu'n ddifrifol o ganlyniad i'w gwasanaeth ers cyflwyno Cynllun lawndal y Lluoedd Arfog (AFCS) yn 2005 ac yn y dyfodol.

Bydd hawlwr AFIP derbyn budd-dal cyfradd unffurf sydd, at ddibenion pasbort yn cyfateb i'r cyfraddau uwch o elfennau bywyd bob dydd a symudedd PIP.

Ni fydd hawlwr sy'n dewis gwneud cais am AFIP yn gymwys i gael PIP, DLA neu Lwfans Gweini (AA). Bydd hawlwr sy'n dewis peidio â gwneud cais am AFIP cael ei drin fel hawlydd PIP neu AA yn y ffordd arferol.

Canllaw a chymorth

Mae DWP yn cyhoeddi [Cylchlythyrau Budd-dal Tai a Budd-dal Treth Cyngor](#) sy'n rhoi arweiniad ar sut mae PIP yn effeithio ar brosesau ALL.

Beth mae PIP yn ei olygu i awdurdodau lleol

Mae rhagor o fanylion am newidiadau ATLAS ar gael trwy gyfrwng [Huddle LA Data Share workspace](#) (dylech [gysylltu â LA-ST](#) i gofrestru a chael mynediad) - lawr lwythwch y pecyn Ymwybyddiaeth ATLAS.

Mae DWP wedi cynhyrchu pecyn cymorth uwchsgilio PIP cynhwysfawr ar gyfer mudiadau a allai ddod i gysylltiad â phobl sy'n hawlio PIP neu yn cael eu hailasesu ar gyfer PIP.

Mae'r pecyn cymorth hwn ar gael ar-lein yn gov.uk/dwp/pip-toolkit. Efallai gall eich [Rheolwr Partner Adran Gwaith a Phensiynau](#) hefyd eich helpu.

Lle i gael mwy o wybodaeth

Mae gwybodaeth ar gyfer hawlwr yn www.gov.uk/pip. Efallai byddwch am gysylltu â'r dudalen hon o'ch safleoedd eich hun.

Buasem yn croesawu eich adborth ar y canllaw hwn a sut gallwn wneud yn siŵr bod y wybodaeth rydych ei hangen gennych – e-bostiwch pip.feedback@dwp.gsi.gov.uk.

Ffeithiau allweddol

- Bydd PIP yn berthnasol i bob hawlydd newydd rhwng 16 a 64 oed (16 i'r diwrnod cyn oedran Pensiwn y Wladwriaeth o 6 Rhagfyr 2018 ymlaen) a hawlwr DLA presennol sydd yn 16 i 64 oed ar 8 Ebrill 2013 neu'n cyrraedd 16 oed ar ôl y dyddiad hwnnw.
- Mae PIP yn cael ei gyflwyno fesul camau dros nifer o flynyddoedd.
- O 28 Hydref 2013, bydd DWP yn gwahodd rhai pobl sy'n byw yng Nghymru, Gorllewin Canolbarth Lloegr, Dwyrain Canolbarth Lloegr neu East Anglia i wneud cais am PIP.
- Gofynnir i hawlwr DLA presennol i wneud cais am PIP ar ryw bwynt o fis Hydref 2013 ymlaen, ond ni chaiff y mwyafrif eu heffeithio cyn mis Hydref 2015.
- Mae cael DLA yn ddiffiniad cyffredin derbyniol ac eang o anabledd a ddefnyddir gan fudd-daliadau a chynlluniau eraill fel ffordd i adnabod pobl sydd angen cymorth ychwanegol.
- Fel DLA, PIP fydd y brif ffordd o gael pasbort i fudd-daliadau anabledd a gwasanaethau eraill ar draws DWP ac adrannau eraill y llywodraeth.
- Bydd hawlwr yn derbyn llythyr dyfarnu PIP fel prawf o'u hawl.
- Mae bron pob trefniant pasbort o dan DLA yn parhau o dan PIP.
- O 10 Mehefin 2013 mae'r Rhaglen Rhannu Data Awdurdod Lleol (LADS) wedi gweithredu hysbysu Trosglwyddo Awtomatig i Systemau Awdurdod Lleol (ATLAS).
- Fel gyda'r hysbysiad DLA ATLAS bydd yr un PIP yn hysbysu'n uniongyrchol i systemau budd-dal awdurdod lleol.
- Mae manylion am newidiadau ATLAS yn cael ei ddarparu trwy gyfrwng y pecyn Ymwybyddiaeth ATLAS a gyhoeddwyd ar Huddle i awdurdodau lleol gael ei weld.
- Mae DWP yn cyhoeddi [Cylchlythyr Budd-dal Tai a Budd-dal Treth Cyngor](#) sy'n rhoi arweiniad ar sut mae PIP yn effeithio ar brosesau ALI.